גליון 245
בלק תשפ"ה

דעם רבינ'ס מעשיות

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דִי הָאפֶענוּנְג בַּיים פַאלְן

אִין דֶער מַעֲשֶׂה פוּן דֶער וָואךְ הָאבְּן מִיר גֶעזֶען אַ שְׁטוּרֶעמִישׁ צֶעטְרֵייסְלְנְדֶע פַּאסִירוּנְג. דֶער חִגֵּר וָואס הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט גֵיין הָאט אֵיין טָאג בַּאשְׁלָאסְן זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן, אוּן מִיט דְרֵייסְטְקַייט הָאט עֶר גֶעמָאלְדְן פַאר זַיינֶע אִיבֶּערְגֶעגֶעבֶּענֶע בְּרִידֶער: "אִיךְ וִויל זִיךְ אַלֵיין בְּרֶענְגֶען פַּרְנָסָה, אָן זַיין אָנְגֶעהָאנְגֶען אִין אַייךְ". מִיט גְרוֹיס אָנְשְׁטְרֶענְגוּנְג אָבֶּער מִיט אַ שְׁטַארְקֶע ווִילְן דִינְגְט עֶר אַ וָואגְן אוּן אַ 'נֶאֱמָן' (בַּאגְלֵייבְּטֶער מֶענְטְשׁ), עֶר נֶעמְט מִיט זִיךְ גֶעלְט אוּן זֵיי לָאזְן זִיךְ אַרוֹיס אוֹיפְן וֶועג.

דִי וָואגְן פָארְט, אִין עֶטְלִיכֶע טֶעג אַרוּם וֶועלְן זֵיי אָנְקוּמֶען אִין מַארְק צוּ מַאכְן גֶעשֶׁעפְטְן אוּן פַארְדִינֶען גֶעלְט, אוּן וֶועלְן נִישְׁט דַארְפְן מֶער זַאמְלֶען צְדָקָה.

דֶער נַאכְט אִיז אַרָאפּ, דֶער נֶאֱמָן בֶּעט פוּנֶעם חִגֵּר מֶען זָאל בְּלַייבְּן אִיבֶּערְנֶעכְטִיגְן אִין קְרֶעטְשְׁמֶע, אָבֶּער עֶר וִויל נִישְׁט. זֵיי זֶעצְן פָאר מִיט דִי נְסִיעָה. אוּן אִין אֵיין רֶגַע צֶעפַאלְן אַלֶע פְּלֶענֶער אוּן צֶעשְׁמֶעטֶערְן זִיךְ פַאר זַיינֶע אוֹיגְן. עֶס קוּקְט אוֹיס אַז דָאס זֶענֶען דִי לֶעצְטֶע טֶעג פוּן זַיין לֶעבְּן. רוֹיבֶּערְס הָאבְּן זֵיי בַּאלַאגֶערְט, דִי פֶערְד אוּן דִי קַאסְטְן גֶעלְט זֶענֶען גֶערוֹיבְּט גֶעוָוארְן, דֶער 'נֶאֱמָן' אוּן דֶער בַּאדִינֶער זֶענֶען אַנְטְלָאפְן, אוּן עֶר וַוארְפְט זִיךְ אַרָאפּ פוּן וָואגְן. עֶר הָאט נִישְׁט קַיין צַייט צוּ טְרַאכְטְן פוּן שְׁמֶערְצְן, נָאר אֵיין זַאךְ שְׁטֵייט פַאר זַיינֶע אוֹיגְן - עֶר זָאל קֶענֶען בְּלַייבְּן לֶעבְּן. מִיט אַבִּיסְל גְרָאז וָואס זֶענֶען נִישְׁט פַּאסִיג צוּם עֶסְן שְׁפַּייזְט עֶר זִיךְ. עֶר קְרִיכְט אוּן עֶסְט פַארְשִׁידֶענֶע סָארְטְן גְרָאזְן, אוּן וִוי עֶס וַוייזְט אוֹיס וֶועט עֶר דָא אוֹיסְגֵיין... אוּן זַיין גּוּף וֶועט זַיין דָא פַארְוָוארְפְן וִוי אַ פֶּגֶר פַאר דִי חַיּוֹת פוּן וַואלְד.

דֶער סוֹף דֶערְנֶענְטֶערְט זִיךְ. דֶער יִאוּשׁ פְּרוּבִּירְט זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן אִין אִים. דִי שְׁוַואכְקֵייט בַּאזִיגְט אִים כִּמְעַט. אָבֶּער אִין זַיין הַארְץ הָאט עֶר זִיךְ נִישְׁט פָארְגֶעשְׁטֶעלְט וִוי וַוייט זַיין יְשׁוּעָה אִיז בַּאהַאלְטְן דַוְקָא דָא וואו עֶר עֶסְט דִי בִּיטֶערֶע גְרָאז. עֶטְלִיכֶע שָׁעוֹת זֶענֶען פַארְבַּיי, אוּן עֶר אִיז וִוידֶער אַמָאל הוּנְגֶערִיג, עֶר נֶעמְט נָאכְאַמָאל גְרָאז, נָאר דָאסְמָאל אִיז דָאס גֶעוֶוען אַ נַייעֶר סָארְט גְרָאז, וָואס אוּנְטֶער דֶעם אִיז גֶעוֶוען אַ וָוארְצְל, אוּן אוּנְטֶער דֶעם וָוארְצְל אִיז גֶעוֶוען 'אַ דוּמִיט', אוּן פוּן דָא אִיז שׁוֹין דִי וֶועג נָאנְט צוּ זַיין יְשׁוּעָה אַז עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ גֵיין אוֹיף זַיינֶע אֵייגֶענֶע פִּיס גֶעזוּנְטֶערְהֵייט כְּאַחַד הָאָדָם.

אַהֲרַ'לֶע הָאט אַלֶעמָאל גֶעהַאט אַ בַּאהַאלְטֶענֶע צַעַר אִין הַארְץ. הָאט עֶר כְּסֵדֶר גֶעשְׁפִּירְט אִין כִּתָּה וִוי אַן אָפְּגֶעזוּנְדֶערְטֶער אִינְגְל וָואס קֵיינֶער וִויל אִים נִישְׁט קֶענֶען אוּן מִיטְטֵיילְן מִיט אִים. קִינְדֶער זֶענֶען גֶעשְׁטַאנֶען אִינְמִיטְן כִּיתָּה אוּן גֶעשְׁמוּעֶסְט פוּן דָאס אוּן יֶענְץ, אָבֶּער וֶוען עֶר הָאט פְּרוּבִּירְט צוּ זָאגְן עֶפֶּעס, הָאט מֶען אִים נִישְׁט צוּגֶעהֶערְט אוּן זִיךְ נִישְׁט גֶערֶעכְנְט מִיט זַיינֶע וֶוערְטֶער אוּן גֶעדַאנְקֶען, וִוי גְלַייךְ עֶר וָואלְט גֶעוֶוען אַ וַואנְט.

אוֹי וִוי עֶס הָאט אִים וֵויי גֶעטוּן... עֶס אִיז אִים גֶעוֶוען וִוי אַ שְׁטָאך אִין הַארְץ. "וָואס בִּין אִיךְ אַנְדֶערְשׁ פוּן אַלֶע חֲבֵרִים?" הָאט עֶר זִיךְ גֶעוואוּנְדֶערְט וֶוען טְרֶערְן גִיסְן פוּן זַיינֶע אוֹיגְן. זַיין שְׁוֶוערְסְטֶע מִינוּט אִיז אָנְגֶעקוּמֶען וֶוען דִי חֲבֵרִים זֶענֶען גֶעפָארְן אוֹיף קִבְרֵי צַדִּיקִים. אַלֶע הָאבְּן זִיךְ גֶעטְרָאפְן אַ חַבֵר צוּ זִיצְן אוֹיפְן בָּאס, אוּן דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע פְּלַאץ וָואס אִיז גֶעבְּלִיבְּן לֵיידִיג אִיז גֶעוֶוען נֶעבְּן אַהֲרֶ'עלֶע. זַיין הַארְץ אִיז צֶעגַאנְגֶען אוּן צֶעפִּיצְלְט גֶעוָוארְן אוֹיף בְּרֶענֶענְדֶע שְׁטִיקְלֶעךְ. וֶוען זֵיי זֶענֶען אַרָאפּ דַאוֶוענֶען בַּיים צִיּוּן פוּנֶעם צַדִּיק, הָאבְּן אַלֶע גֶעשְׁפַּאנְט צְוֵויי דְרַיי חֲבֵרִים צוּזַאמֶען אוּן נָאר עֶר אִיז גֶעגַאנְגֶען אַלֵיין. "וָואס וִויל אִיךְ דֶען פוּן זֵיי?", הָאט עֶר גֶעטְרַאכְט צוּ זִיךְ, "סַךְ הַכֹּל אַ קְלֵיין שְׁמֵייכְל, בִּין אִיךְ דָאס נִישְׁט וֶוערְד?".

נֶעבְּן דִי לִיכְט בַּיים הֵיילִיגְן צִיּוּן הָאט עֶר אוֹיסְגֶעפְּלַאצְט אִין אַ גֶעוֵויין, עֶר הָאט גֶעדַאוְונְט אוּן אוֹיסְגֶעגָאסְן זַיין הַארְץ. דָארְט הָאט עֶר אַנְדֶעקְט אַז תְּפִלָּה פוּן הַארְצְן טִיפְן קֶען הֶעלְפְן אוּן אוֹיסְהֵיילְן. פוּן דַאן אִיז אִים בֶּעסֶער גֶעוָוארְן אוּן עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ לֶעבְּן אַ גוּטְן לֶעבְּן... דַאן הָאט זִיךְ אַהֲרֶ'עלֶע דֶערְמַאנְט אוּן פַארְשְׁטַאנֶען וָואס עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט אִין דִי מַעֲשֶׂה: דֶער הִינְקֶעדִיגֶער אִיז אָנְגֶעקוּמֶען צוּ דִי שְׁוֶוערֶע מִינוּט וֶוען עֶר הָאט זִיךְ דֶערְזֶען אַז זַיין סוֹף אִיז נָאנְט, אוּן דַוְקָא פוּן טִיפֶענִישׁ פוּן דִי שְׁוֶועריקַייט אִיז גֶעקוּמֶען דִי גַאנְצֶע יְשׁוּעָה.

סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֶׂה ג' - דֶער הִינְקֶעדִיגֶער (2)

וָואס הָאט דֶערְצֵיילְט רַבֵּנוּ נַחְמָן מִבְּרֶסְלֶב זיע"א

אַמָאל אִיז עֶר גִיקוּמֶען צוּ אֵיין קְרַייטִיכְץ וָואס עֶר הָאט נָאךְ אַזוֹי אֵיין קְרַייטִיכְץ נִיט גִיגֶעסִין. אִיז אִים דָאס קְרַייטִיכְץ זֵייעֶר גְפֶעלִין מַחְמַת עֶר הָאט גִיגֶעסַן אַ לַאנְגֶע צַייט קְרַייטֶכְצֶער. אוּן עֶר הָאט זֵיי שׁוֹין גִיקָאנְט. אוּן אַזוֹי אֵיין קְרַייטִיכְץ. הָאט עֶר נָאךְ נִיט גִיזֶעהְן. הָאט עֶר זִיךְ מְיַישֵׁב גִיוֶוען. **עֶר וֶועט עֶס אוֹיס רַייסִין מִיט דֶעם וָוארְצִיל.** אִיז גִיוֶוען אוּנְטֶערִין וָוארְצִיל אֵיין דוּמִיט. אוּן דֶער דוּמִיט אִיז גִיוֶוען פִיר עֶקִיכִיק אוּן אִיטְלִיכֶע זַייט פוּן דֶעם דוּמִיט הָאט גִיהַאט אִין זִיךְ אֵיין אַנְדֶערֶע סְגוּלָה.

אוֹיף אֵיין זַייט פוּן דֶעם דוּמִיט אִיז גִישְׁטַאנֶען אָן גִישְׁרִיבְן. אַז וֶוער עֶס וֶועט אָן נֶעמֶען בַּיי דֶער זַייט. וֶועט עֶס אִים טְרָאגִין אַהִין וִוי טָאג אוּן נַאכְט קוּמֶען זִיךְ צוּם אוֹיף דְהַיְינוּ וִוי דִי זִין מִיט דֶער לְבָנָה קוּמֶען זִיךְ צוּם אוֹיף אִין אֵיינֶעם. וִוי דֶער הָאט אוֹיס גִירִיסִין דָעם קְרַייטִיכְץ מִיט דֶעם וָוארְצִיל (וָואס דָארְט אִיז גִיוֶוען דֶער דוּמִיט) הָאט זִיךְ מִזְדַמֵן גִיוֶוען. אַז עֶר הָאט אָן גִינוּמֶען בַּיי דֶער זַייט. (דְהַיְינוּ בַּיי דֶער זַייט וָואס עֶס אִיז מְסוּגָל עֶס זָאל אִים טְרָאגִין צוּ דֶעם אוֹרְט וָואס טָאג אוּן נַאכְט קוּמֶען זִיךְ צוּם אוֹיף).

הָאט עֶס אִים אַוֶועק גִיטְרָאגִין אַהִין. וואוּ טָאג אוּן נַאכְט קוּמֶען זִיךְ צוּם אוֹיף. עֶר קוּקְט זִיךְ אַרוּם. אוּן עֶר אִיז שׁוֹין דָארְט (וִוי טָאג אוּן נַאכְט דְהַיְינוּ דִי זוּן מִיט דֶער לְבָנָה קוּמֶען זִיךְ אִין אֵיינֶעם צוּם אוֹיף)

הָאט עֶר גִיהֶערְט וִוי דִי זוּן מִיט דֶער לְבָנָה שְׁמוּסִין. אוּן דִי זוּן הָאט זִיךְ גִיקְלָאגְט פַאר דֶער לְבָנָה. בַּאֲשֶׁר סֶע פַאר הַאנְדְן אֵיין בּוֹים וָואס דֶער בּוֹים הָאט אַסַאךְ צְוַוייגִין אוּן פֵּירוֹת אוּן בְּלֶעטְלִיךְ. אוּן אִיטְלִיכֶע צְוַוייג אוּן אִיטְלִיכֶע פֶּרִי אוּן אִיטְלִיכְשׂ בְּלֶעטִיל. הָאט אִין זִיךְ אַ בַּאזוּנְדֶערֶע סְגוּלָה. דָאס אִיז מְסוּגָל צוּ קִינְדֶער. אוּן דָאס אִיס מְסוּגָל צוּ פַּרְנָסָה. אוּן דָאס אִיז מְסוּגָל סֶע זָאל הֵיילִין דָאס חוֹלָאַת. אוּן דָאס אִיז מְסוּגָל צוּ אֵיין אַנְדֶער חוֹלָאַת.

אִיטְלִיכְס פִּיצִיל פוּן דֶעם בּוֹים. אִיז מְסוּגָל צוּ אֵיין אַנְדֶערֶע זַאךְ. אוּן דֶעם בּוֹים וָואלְט מֶען גִידַארְפְט אָן טְרֶענְקֶען. אוּן אַז מְזָאל אִים אָן טְרֶענְקֶען. וָואלְט עֶס זֵייעֶר מְסוּגָל גִיוֶוען. אוּן לֹא דַי אִיךְ טְרֶענְק אִים נִיט אָן. שַׁיין אִיךְ נָאךְ אוֹיף אִים, אוּן פַאר טְרִיקִין אִים.

הָאט זִיךְ דִי לְבָנָה אָן גִירוּפְן (צוּ דֶער זוּן) **דוּ** זָארְגְסְט אַ פְּרֶעמְדֶע זָארְג. אִיךְ וֶועל דִיר דֶער צֵיילִין מַיין דַאֲגָה. בַּאֲשֶׁר אִיךְ הָאבּ טוֹיזִינְט בֶּערְג. אוּן אַרוּם

דִי טוֹיזֶנְט בֶּערְג. אִיז דָא נָאךְ טוֹיזֶנְט בֶּערְג. אוּן דָארְט אִיז דָאס אוֹרְט פוּן שֵׁדִים. אוּן דִי שֵׁדִים הָאבְּן הִינִירְשֶׁע פִּיס. הָאבְּין זֵיי קֵיין כֹּחַ נִיט אִין דִי פִּיס. נֶעמֶען זֵיי כֹּחַ פוּן מַיינֶע פִּיס. אוּן מַחְמַת דֶעם הָאבּ אִיךְ קֵיין כֹּחַ נִיט אִין מַיינֶע פִּיס. אוּן אִיךְ הָאבּ אַ פוּל (דְהַיינוּ אַ שְׁטוֹיבּ) וָואס דֶער פוּל אִיז אַ רְפוּאָה צוּ מַיינֶע פִּיס. קוּמְט אַ וִוינְט אוּן טְרָאגְט אִים אַוֶועק.

הָאט זִיךְ דִי זוּן אָן גִירוּפְן אַדָאס זָארְגְסְטוּ. אִיךְ וֶועל דִיר זָאגִין אַ רְפוּאָה. בַּאֲשֶׁר סֶע פַּאר הַאנְדִין אַ וֶועג. אוּן פוּן דֶעם וֶועג צוּ טֵיילִין זִיךְ כַּמָה וֶועגִין.

אֵין וֶועג אִיז פוּן צַדִיקִים. אֲפִילוּ דֶער צַדִיק וָואס עֶר אִיז דָא. שִׁיט מֶען אִים אוּנְטֶער דֶעם פוּל פוּן דֶעם וֶועג אִין אִיטְלִיכְן טְרֶעט. אוּן אִיטְלִיכְן טְרֶעט וָואס עֶר טוּט. גֵייט עֶר אַלְץ אוֹיף דֶעם פוּל.

אוּן סֶע פַּאר הַאנְדְן אַ וֶועג פוּן אַפִּיקוֹרְסִים אֲפִילוּ דֶער אַפִּיקוֹרֶס וָואס עֶר אִיז דָא. שִׁיט מֶען אִים אוּנְטֶער דֶעם פוּל אִין אִיטְלִיכְן טְרֶעט כַּנַ"ל.

אוּן סֶע פַּאר הַאנְדֶען אַ וֶועג פוּן מְשׁוּגָעִים. אֲפִילוּ אַ מְשׁוּגֶע וָואס עֶר אִיז דָא. שִׁיט מֶען אִים אוּנְטֶער דֶעם פוּל כַּנַ"ל.

אוּן אַזוֹי אִיז פַּאר הַאנְדְן כַּמָה וֶועגִין. אוּן סֶע פַּאר הַאנְדִין אַ וֶועג. בַּאֲשֶׁר סֶע פַּאר הַאנְדִין צַדִיקִים וָואס זֵיי זֶענִין מְקַבֵּל אוֹיף זִיךְ יִסוּרִים פִּירִין זֵיי דִי פְּרִיצִים אִין קֵייטִין. הָאבֶּען זֵיי קֵיין כֹּחַ נִיט אִין דִי פִּיס. שִׁיט מֶען זֵיי אוּנְטֶער פוּן דֶעם פוּל פוּן דֶעם וֶועג. הָאבֶּען זֵיי כֹּחַ אִין דִי פִּיס.

בְּכֵן זָאלְסְטוּ אַהִין גֵיין וָוארְן דָארְט אִיז דָא אַסַאךְ פוּל וֶועסְטוּ הָאבִּין איין רְפוּאָה. אוֹיף דִי פִּיס (דָאס הָאט אַלְץ דִי זוּן גִירֶעט צוּ דֶער לְבָנָה) **אוּן עֶר הֶערְט דָאס אַלְץ** (הַיינוּ דֶער וָואס הָאט קֵיין כֹּחַ נִיט גִיהַאט אִין דִי פִּיס הָאט דָאס אַלְץ גִיהֶערְט).

דֶער וַוייל הָאט עֶר אַ קוּק גִיטָאן אוֹיף דֶעם דוּמִיט אוֹיף דֶער אַנְדֶערֶער זַייט. הָאט עֶר גִיזֶעהְן דָארְט אִיז גִישְׁטַאנֶען אָן גִישְׁרִיבְּן אַז וֶוער עֶס וֶועט אָן נֶעמֶען בַּיי דֶער זַייט. וֶועט עֶס אִים טְרָאגְן צוּ דֶעם וֶועג וָואס עֶס גֵייעֶן פוּן אִים אַרוֹיס כַּמָה וֶועגְן (דְהַיינוּ דֶער וֶועג וָואס אוֹיבִּין אִיז גִישְׁטַאנֶען וָואס דִי זוּן הָאט מוֹדִיעַ גִיוֶוען דֶער לְבָנָה)

הָאט עֶר אָן גִינוּמֶען בַּיי דֶער זַייט. הָאט עֶס אִים אַהִין אַוֶועק גִיטְרָאגְן (דְהַיינוּ צוּ דֶעם וֶועג) הָאט עֶר אַרַיין גִיטָאן דִי פִּיס אִין דֶעם וֶועג. וָואס דֶער פוּל אִיז אַ רְפוּאָה צוּ דִי פִּיס אִיז עֶר תֵּיכֶּף גִיהֵיילְט גִיוָוארִין.

נאמען: ___________

לאמיר זיך פארהערן

די דריטע מעשה – דער הינקעדיגער (2)

א. פארוואס האט ער אויסגעריסן די קרייטיכץ מיט די ווארצל?

- ❑ ווייל ס'האט אים אויסגעזען גאר א אלטע קרייטיכץ
- ❑ ווייל ער האט געוואלט עסן אויך די ווארצל
- ❑ ווייל אזא קרייטיכץ האט ער נאכנישט געזען

ב. וויאזוי איז געווען דער דומיט וואס ער האט געטראפן?

- ❑ רינדעריג
- ❑ א לאנגע קעסטל
- ❑ פיר עקעדיג

ג. וויאזוי איז ער אנגעקומען צו פלאץ וואס טאג און נאכט טרעפן זיך?

- ❑ ער איז געגאנגען צופיס
- ❑ מיט פערד און וואגן
- ❑ ער האט אנגעכאפט דער דומיט אויף די זייט וואס ווער עס כאפט אן די זייט קומט אן צו פלאץ וואס טאג און נאכט טרעפן זיך

ד. וואס האט די זון געקלאגט פאר דער לבנה?

- ❑ אז ער האט נישט כח און די פוס ווייל די שדים נעמען זייער כח פון זיינע פוס
- ❑ אז ער טרוקענט די בוים וואס האט אין זיך אסאך סגולות
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ה. וואספארא דאגה האט די לבנה דערציילט?

- ❑ אז ער האט נישט כח און די פוס ווייל די שדים נעמען זייער כח פון זיינע פוס
- ❑ אז זי טרוקענט די בוים וואס האט אין זיך אסאך סגולות
- ❑ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ו. וויאזוי איז דער וואס האט נישט געקענט גיין אויסגעהיילט געווארן?

- ❑ ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז א רפואה פאר די פיס
- ❑ ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז פאר צדיקים
- ❑ ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז פאר משוגעים

ז. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?

- ❑ איינמאל
- ❑ צוויימאל
- ❑ איך האב געוואלט

טיפער געטראכט

וואו נאך אין ספורי מעשיות ווערט דערמאנט דאס ווארט "אפיקורסים"?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

אוואו נאך ווערט דערמאנט אין ספורי מעשיות אויף איינער וואס האט נישט געהאט פיס? **ביי די מעשה פון זיבן בעטלערס, דעם זיבעטן טאג**

וואספארא זאך וואס עס איז דערמאנט דא - ווערט דערמאנט אויבט אין די פריערדיגע מעשה? **גזלנים**

דעם רבינ'ס מעשיות

לְהִתְוַדַּע וּלְהִגָּלוֹת אַז אִיטְלֶעכְס וָוארְט וָואס דָא שְׁטֵייט אִין דֶעם הֵיילִיגְן סֵפֶר, אִיז 'קוֹדֶשׁ־קָדָשִׁים', לוֹטֶער 'סוֹדוֹת־הַתּוֹרָה'. מֶען זָאל נִישְׁט מֵיינֶען: "אַז דָאס זֶענֶען חַס־וְשָׁלוֹם פְּרָאסְטֶע מַעֲשִׂיּוֹת"!

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל- m025345040@gmail.com